

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dijous 24 de Mars de 1898

Núm. 3512

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Plas. 3'50
a provincies trimestre. 7
Extranger y Ultramar. 7
Anúncis, a premsa convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop à la plassa de Catalunya

Tos Desapareix ràpidament usant lo **Tos**
XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. **Tos** Oberta tota la nit.

AVÍS

Lo taller y botiga de marmolista y esculptor de Viuda y fills de Agustí Auqué, del carrer de Monterols número 25, s'ha traslladat à la plassa de la Constitució, número 17 y Galanas, 1.
Especialitat en xamaneyas, panteons y tot lo referent en marbres del país y extranyers.

L' ADVOCAT

Don Bienvenido Pascó Tarrech

ha establert son despaig en l' entresselo de la casa núm. 1 del carrer Arrabal de Santa Anna, (cantonada à la de Monterols) y té l' gust d' oferir sos serveys à sos coneguts y amichs y al públich.

Horas de despaig: de 10 à 11 y de 6 à 8.

SECCIÓ DOCTRINAL

L' aplech electoral à Piera

Avans d' ahir al dematí arribaren à Piera representants de centres, agrupacions y periódichs catalanistes, especialment del districte, de Barcelona y de Sabadell ab l' objecte de donar lo darrer cop de ma à la organització del aplech ó reunió pública que devia tenir lloch à la tarde y al qual van esser invitats los propietaris més significats dels voltants de la vila.

Prop de las tres arribá de Barcelona una altra comissió que, junt ab la del terme y ab las arribadas al dematí que sortiren à la estació, entraren al poblat. L' element cuner feu tota la pressió y posá à la reunió totes las trabas que li fou possible, tant, que segons veus per allí escampadas, s' arribá à fer amenassas de perjudicar en lo futur repartiment los interessos dels que hi assistissin.

Aquells apóstols dels caciquisme que van pels pobles proposentlos de vendre la pàtria per un pont ó per un camí ral, no logreren no obstant lo seu objecte. A quarts de quatre, los fills de Piera esperaven reunits en la gran Sala Nova, y comensá l' aplech catalanista presidintlo En M. Carles metje de la localitat, qui tenia als seus costats al senyor Junyent, propietari de la vila, pare del distingit lletrat d' aquest collegi En Miquel Junyent, y à representants de diferents associacions y publicacions patrióticas entre las quals recordem la Unió Catalanista, Lliga de Catalunya, Centre Català de Sabadell, Associació de Propaganda Regionalista, Centre Escolar Catalanista, «La Renaixensa»,

«Lo Catalanista» de Sabadell, «Las Cuatre Barras» de Vilafranca y «La Nació Catalana».

Després de breus paraulas de presentació del doctor Carles, se concedí la paraula à n' En Lluís Marsans que s' dirigí al poble en nom y en representació de la predita Associació de Propaganda Regionalista. Després d' algunas paraulas recordant que si be fa ja alguns anys los catalanistas aném pels pobles à predicar la nova doctrina de la llibertat de Catalunya, may haviam anat enloch à demanar gràcias al entussiasme de nostres companys de Vilafranca, entrèm ab coratge en la lluyta de la política activa presentant al districte un candidat que mereix los sufragis de tots los catalans, no sols per la válua de sos grans mérits personals, sino per la representació que ostenta, ja que es la més completa antitessia del candidat oficial que significa tantols la més baixa subjecció à totes las imposicions, d' aquest centralisme que xucla tota nostra riquesa y que envia als fills del poble à morir més enllà del mar, à causa del desgavell portat à las colonias espanyolas per famélichs empleats. Acabá l' senyor Marsans son discurs recomanant que tothom votés ab entussiasme al candidat que representa la causa de la Patria Catalana.

Prengué à continuació la paraula en Manuel Folguera y Durán, enginyer, que ho feu en representació del Centre Català de Sabadell. Comensa en hermosos periodos recordant la noblesa de sentiments y la fermesa de caràcter del pare del senyor Permanyer y explica després com la vida d' aquest es una prova irrefutable de sa honradesa, de son patriotisme, de sa intel·ligencia y de son amor à la verdadera llibertat. Diu que tenint en compte las condicions personals y l' temperament del realment ilustre candidat, se li ha d' agrahir que vulga deixar sa casa y sos quefers pera posarse al servey dels llegíims interessos del poble. Afegeix que personalment enveja al districte de Vilafranca, ja que hauria volgut pel de Sabadell l' honor d' elegir à n' en Joan J. Permanyer, y que si aquest cas hagués arribat, ell hauria apoyat y defensat la candidatura ab tot lo que pot y val. Fa una justa comparació entre la gent que apoya à n' en Permanyer y la que apoya al candidat oficial. Demuestra l' erro dels que ajudan à un candidat pera obtenir un benefeci immediat encare que aquest sia per la vila, ja que fentho ab aquest mal-entès egoisme es com se perpetuan los governs dels que després nos havém de planyer à tota hora, y acaba recomanant que s' treballi ab energia y que s' defensi ab gran fermesa la legalitat.

S' aixecá després En Modest y Durán en nom de la redacció de «Lo Catalanista», dihent que ell no s' dirigia als catalans en general, sino tantols als catalans honrats, perque ab los altres no podem ni volém anarhi. Recomana arduosament y ab fácil y correcte paraula la candidatura catalanista perque ella representa, més

que una idea política en lo sentit general de la frase, més que la simpatia per un home per molt que son valer sia indiscutible, ella representa una aspiració del poble de Catalunya. A aquest propòsit explica com molts dels mals que ns afligeixen provenen de la centralisació y del uniformisme y diu que s' ha de votar à n' En Permanyer com una protesta al desgavell regnant en tots los ordres. Recorda ls mérits del candidat y la influencia que ha exercit dintre del catalanisme, detalla del nostre programa lo que s' refereix als principis en que s' fundaria l' sistema de contribucions, y acaba recomanant al poble que vagi à las urnas, y als interventors valor y patriotisme.

Prengué per últim la paraula En Pere Montanyola en representació de la Unió Catalanista. Comensá dihent que no ns porta à la propaganda cap sentiment egoista, ni ns dirigeix cap idea mesquina ni ns acompanya la recomanació d' un cacich; que ns hi porta lo nostre amor à Catalunya, nos hi acompanya lo nostre entussiasme per las llibertats de la terra y ns senyala l' camí la idea més gran y la més noble després de la de Deu, la respectada y volguda en tot temps y en tota pàtria, y diu que la política castellana que es la del Estat centralisador y uniformista, tendeix à anular la personalitat de Catalunya à ff de millor dominar y explotar la nostra terra. Demuestra que si tenim moltes falsas llibertats com à homes, no son lliures com à catalans; subjecció que s' demostra fins en cosas mesquines com es la de que podem telegrafiar en la nostra llengua en tots los païssos civilisats pero no dintre Espanya.

Declara que Catalunya es la única pàtria dels catalans, que Espanya no es més que l' Estat à que pertanyem, y explica à aquest propòsit la diferencia que hi ha entre l' Estat y la Pàtria. Afirma que l' català es un idioma fent una distinció entre idioma y dialecte, y que la nostra llengua es més antiga que la castellana, lo que pot comprobarse, diu, en llibres d' autors castellans. Assegura que una Nació no mor quan li prenen la llibertat, podent viure sense ella com pot viure un home à qui li hagin robat lo que més estima. Prova fent historia, que la anomenada unitat espanyola es moderna; explica lo que fou la gloriosa Confederació Catalana-Aragonesa y de la manera com los castellans han governat l' Estat Espanyol usurpant las llibertats de las diferents antigas nacionalitats, perdent sas antigas possessions y colonias que s' refereixen à la manera com s' organitzarà Catalunya, regoneixent autonomia administrativa à las comarcas y municipis; com contribuirá à la formació del exercit espanyol, y quins serà à Catalunya la base de la tributació. Combat lo dictat d' egoistas dihent que may poden ser considerats egoistas aquells que no treballan més que per la llibertat y l' be de la seva pàtria, y acaba recomanat enérgicament la candidatura d' En Permanyer de qui pinta ls mérits comparatius y dihent que si ab violencia volen privarlos de son dret, ab violencia pot lo poble defensarlo.

Tots los oradors foren molt aplaudits, y es de creure que, malgrat la pressió oficial, las trabas y las amenasses, l' aplech del diumenge donará sos fruits.

(De La Renaixensa.)

Copiám de *La Revivencia* de Barcelona:

«Ahir degueren ser presentades en las oficinas de la recaudació de contribucions de Vilafranca las altas para poder exercir la seva possessió en aquell partit judicial de nostres amichs los distingits advocats d'aquest Colegi don Jaume Carner, don Enrich Prat de la Riba, don Lluís Durán y Ventosa y don Joaquim Giralt y Verdaguier, á fi de perseguir oriminalment tots los delictes electorals que 's cometin en las elecciones que deuen verificarse el vinent diumenge. Més com lo districte electoral de Vilafranca comprén alguns pobles que forman part dels partits judiciales de Sant Feliu de Llobregat y d' Iguelada, aquesta mateixa setmana 's matricularán també en cada un d' aquestos caps de partit quatre advocats dels més respectats del nostre foro, ab idèntich fi.

La opinió pública á Vilafranca aplaudeix resoltament la actitud valenta que han pres los catalanistas al afrontar ab decisió la lluyta contra aquest teixit de farasas, corrupcions é ilegalitats que son lo plát obligat en todas las elecciones á Espanya y que 'l Govern, ajudat per uns quants que no mereixen esser catalans, se proposava ó 's proposa encare perpetrar una volta més en las próximas elecciones legislativas á Vilafranca. Tenim la seguritat complerta de que la inmensa majoria dels vots que 's depositarán lo diumenge á las urnas en lo districte en que 'l Catalanisme lluyta serán á favor del nostre candidat senyor Permanyer, y, per tant, poch tenim que fer pera treballar aquesta candidatura, que 'l nom que en ella s' hi escriu no necessita recomanació. Per aixó tots nostres afanys se dirigeixen á evitar que 'l dret de sufragi sigui deshonrat una vegada més y que la voluntat del poble sigui escarnida y trepitjada com altrás vegades ho fou. Pera conseguir lo que ab tanta fermesa 'ns proposém, no tenim que reparar en medis per costosos que sían. Los advocats que ahir se matricularon á Vilafranca comensarán desde are á donar disposicions y á fer treballs encaminats á evitar cualsevol transgressió de la ley que s' intenti, y 'l diumenge, quant la votació 's comenci en tots los pobles del districte, en cada hu d' ells hi haurá un advocat acompanyat de respectables personas disposadas á fer cumplir lo que es de dret y á testificar lo que 's fassi en contrari.

La nostra decisió en aquest punt es ferma. Tenim lo convenciment que 'l portar á presiri per delictes electorals, encare que 'l delinquent sigui un alcalde, no es cap impossible quan hi ha fermesa en perseguir als criminals y en tornar pels furs del dret. Comprenem bé que una causa criminal instruhida per delictes d' elecciones comeses en un poblet porta á aquest un trastorn considerable, que no sels qui 'l paga son los quatre mangonejadors que l' han comés, sino tot lo poble, que un dia 'l molestan fent baixar, á tots los electors á declarar al cap de partit y un altre portantlos de testimoni á la Audiencia de Barcelona; pero si tota ne resultan perjudicats, mejor motiu perque tothom tingui interés en evitar tota mena d' ilegalitats en las elecciones y 's tingui desitj en apoyar resoltament la nostra actitud al treballar sense descans perque las elecciones que tindrán lloch lo vinent diumenge á Vilafranca siguin verdaderament la expressió de la voluntat del poble.

Desde Barcelona

Estreno de «Vents d' oratge»

Aquest es lo nom del drama en tres actes estrenat ahir nit en lo Teatro Principal y original de nostres amichs en Lluís Quer y Benaventura Sanromá.

Tot l' assumpto del drama se concreta en presentar-nos un marit y muller treballadors y que lo marit mal aconsellat per una mala companyia, que'l porta als horrosos vicis del joch y mes tart al del crim. En aquest drama sos autors segueixen una nova escola y verdaderament realista que segons mon humil criteri, los hi pot donar molts llores.

Lo primer y segon acte ja son lo suficient pera que 'l públich compregui la forsa dramática de nostres novells autors que per segona vegada se 'ns presentan en públich. En aquets actes son desenrotllats ab maestría y hi ha escenas de molta forsa no poguent dir lo mateix en lo tercer que decau en gran manera l'interés, ja que los autors sols nos presentan escenas que ja 'l públich las prevenu.

Los personatjes tots molt ben trassats y plens de vida y alguns d' ells notables com es lo d' en *Roch*, *Pere* y *Rafel*.

Los autors, foren cridats en escena al final del segon y tercer acte per lo nombrós públich que omplia de gom a gom lo teatro.

Los actors regular, mereixen ferne menció del senyor Gimenez que feu un *Rafel* com vulgarment dihem de primera y de qui molt n' espera la escena catalana.

MERLI Y FIGUERAS.

Barcelona 22 Mars 1898.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 22 de Mars de 1898

Naiements

Magdalena Barrull Vicens, de Anton y Sebastiana. —Enrich Carnicé Banús, de Francisco y Teresa. —Enrich Valls Cochí, natural de Emiliá. —Eulelia Albafall Sardá, de Salvador y María.

Matrimonis

Francisco Figuerola Segú, ab Carme Pena Vila.

Defuncions

Julio Gran Pellicer, un mes, Sant Elias, 38.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy. — Sant Agapito.

CULTS RELIGIOSOS

Hermita de Nostra Senyora del Roser

Dissapte á las 4 de la tarde comensará 'l septenari de la Vergé del Roser quina imatge 's venera en aquesta hermita.

Sant de demá. — La Anunciació de Nostra Senyora.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	61'30	Filipinas	
Exterior	75'20	Aduanas	92'75
Amortizable	73'50	Cubas 1886	86'32
Fransas	18'70	Cubas 1890	72'75
Norts	22'30	Obs. 6 0/0 Fransa	70'50
Exterior París	53'50	Obs. 3 0/0	37'50

GIROS

París 39'80 Londres 35'35
Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	diner
» á 8 » vista.	»
París á 40 »	operacions
Marsella á 30 »	»

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense.		800	
Industrial Harinera.	475	500	0
Banch de Reus.	495		
Manufacturera de Algodon.	95		
C. ^a Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		
Societat Hidrofórica			

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 22

De Mónaco gol. italiana Constanzo Tita, de 124 toneladas, ab bocoy buyts, consignat als senyors Sanromá y fill.

Despatxadas

Cap.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats mélicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiar-se en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocu-

reixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochos los que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretats vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia italiana d' ópera y opereta

D. EMILI GIOVANNINI

Funció pera avuy.—9.ª d' abono de la 3.ª série.—Estreno de la grandiosa opereta d' espectáculo en tres actes titulada «Pascua Florentina».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.
A tres cuarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 23.

Telegrafian de la Habana que 'l públich se fixa avuy en las candidaturas definitivas presentadas per los partits autonomista y conservador.

Sols se discuteixen los candidats senyors Porrúa y González López.

S' han designat igual número d' interventors autonomistas y conservadors.

Regna ansietat per concixer la actitud de M. McKinley en lo referent al informe del «Maine».

Ahir arribaren de la Península variis deportats.

Ab aquest motiu la festa onomástica del Sr. Galvez s' ha vist sa casa invadida per molts amichs que li han fet una entassista manifestació d' aprecí y simpatía.

—Diuen de Nova York que 'ls contractistes de barcos americans han fet circular la noticia d' haverse format un sindicat de contractació alemanya pera vendre als Estats Units, aprofitant lo excepcional de las circunstancias, barcos de mala calitat per valor de 15 milions de dollars.

—S' ha dit aquesta tarde que 'l general Macías no està molt content del mande de Puerto Rico.

—Avuy ha sortit de Singapoor pera Manila lo vapor trassatlántich «León XIII».

París 23.

Un telégrama de Tànger diu que, procedent de Casa Blanca, ha fondejat en aquell port lo barco de guerra marroquí «Hassain».

Aqueix barco condueix 900 soldats del Sultá, que marxan pera 'l Riff ab objecte de castigar á las kábilas de Bocoya.

—Telegrafian d' Argel dihent que durant la passada nit se reproduhien desordres antisemites.

Los manifestants celebraren un meeting-projecte contra la detenció de M. Villaregio, director d' un periódich antisemita.

Prengueren part en lo meeting gran número d' antisemites y 'ls alborotadors recorregueren los carrers donant crits de morin los juheus.

També tiraren pedras contra 'ls vidres de variis israelitas.

A la mitja mitja nit l' ordre quedá restablert.

—Lo periódich «Le Evenement» diu que en vista dels informes contradictoris de las comissions encarregadas d' estudiar las causas de la catástrofe del «Maine», dels Estats Units y d' Espanya, deurá sometres á un tercer la solució definitiva del assumpto.

—Comunican de Brusselas que 'l periódich «La trella de Gante» atribueix als Estats Units la verdadera responsabilitat de la voladura del «Maine».

—La próxima combinació de Gobernadors tindrà com base las provincias de Oviedo y Canarias.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

